

සුඵ ඝිතට දහම් ඝිතුවලි

සුඵ ඝිතට දහම් ඝිතුවලි

පුංචි සිතට දැනම් සිතුවිලි

පූජ්‍ය කිරිඳිගල්ලේ ඤාණාරතන හිමි

පුංචි සිතට දහම් සිතුවිලි

සම්පාදනය

පූජ්‍ය කිරිඳිගල්ලේ ඤාණාරතන හිමි

කතෘගේ වෙනත් කෘති

1. පැනයට පිළිතුරු
2. සද්ධා
3. සෙනෙහසක මගිම
4. නිවසේ වන්දනා පොත
5. සිත නිවා සනහන බණ දහම්
6. කඩින විවර පූජාව
7. ඒ අසිරිමත් ගුරුවරයා
8. සන්තුට්ඨි පරං ධනං
9. මෝහාන්ධකාර වනයා
10. කරුණා සමාධි
11. භාරතීය චින්තන ධාරා
12. බුද්ධ ධර්මය ප්‍රශ්නෝත්තර 6 ශ්‍රේණිය
13. බුද්ධ ධර්මය ප්‍රශ්නෝත්තර 7 ශ්‍රේණිය
14. බුද්ධ ධර්මය ප්‍රශ්නෝත්තර 8 ශ්‍රේණිය
15. බුද්ධ ධර්මය ප්‍රශ්නෝත්තර 11 ශ්‍රේණිය
16. පිරුවාණා පොත් වහන්සේ
17. කාලේන ධම්ම සාකච්ඡා (පරිවර්තන)

ISBN 978-624-208-434-3

පෙරවදන

සාහිත්‍ය දියුණුව රටක සංවර්ධනය මහින මිනුම් දණ්ඩකි. ලක් ඉතිහාසයේ කෝට්ටේ, දඹදෙණි යුග කැපී පෙනෙන්නේ ද සාහිත්‍යමය වශයෙන් ප්‍රබෝධමත් කාල පරිච්ඡේද හිසාය. එසේ නම් මහාමායා ඉතිහාසයේ ද සාහිත්‍යමය වශයෙන් ස්වර්ණමය අවධිය මෙයයි. දැනට වසර ගණනාවක සිට අපගේ දියණියන් ග්‍රන්ථකරණය තුළින් විස්කම් පෑම වියට හේතුවයි. පාසල තුළ පොත් ලියන සංස්කෘතියක් ගොඩ නගා විය රටේම පාසල් පද්ධතියට ව්‍යාප්ත කර මෙවර ගෝලීය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවම ඊට සම්බන්ධ කර ගැනීමට අප ගත්කතුවරියන් සමත්වීම සුවිශේෂ සිදුවීමකි.

ඉන් ඔබ්බට යමින් මෙවර පාසල් ප්‍රජාවම ආදී කර්තෘ කරදන අත්ථදස්සි මානිමිපාණන් වහන්සේට උපහාර පිණිස අතීත යතිවර ලේඛක සම්ප්‍රදාය රට තුළ යළි ගොඩ නගන්නට පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලා ද ග්‍රන්ථකරණයට යොමු කරන "හෙරණ ගත්කරණී" ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දෙන්නට විය. මෙම ශාස්ත්‍රීය සහ ශාසනික සේවාවෙන් රටේ පාසල් අධ්‍යාපනයේ සහ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක වෙනසක් ඇති කරන්නට නායකත්වය දීමට ලැබීම එහි විදුහල්පතිනිය වශයෙන් මා හට අභිමානයක් වන අතරම පාසලක් වශයෙන් ලබන ජයග්‍රහණයක් ද වෙයි. ජීවිතයේ මුල් අවධියේම තම සහජ කුසලතාව හඳුනා ගනිමින් ලේඛන කරණයට යොමු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එළි දකින මෙම කෘතිය ඉදිරි අධ්‍යාපනය සඳහා මෙන්ම අනාගත දිවිය සඳහා අත්වැලක් වනු නො අනුමානය.

විදුහල්පතිනිය
ශශිකලා සේනාධීර
මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලය - මහනුවර

පිටුම

අනෙකවිඳි දුක් කම් කටොළි මැද
 අනුන්ගේ දරුවන් තමන්ගේ
 දරුවන් සේ සලකා
 දෑ හිත කාම් ණැන ගුණ සපිරි
 පරපුරක් තැනීමට වෙර දරන
 පිරිවෙන් කරන කරවන
 යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේලාට
 මෙම කුඩා කෘතිය
 උත්තම පුස්තක වේවා !

පූජ්‍ය කිරිඳිගලලේ ඤාණාරතන හිමි

කතු හිමිගෙහි

“පුංචි සිතට දහම් සිතුවිලි” මැයෙන් ගුන්ථයක් සම්පාදනයට මංපෙත් විවර වූයේ මහනුවර මහාමායා විද්‍යාලයේ විශ්‍රාමික ආචාර්ය හා මෙම ව්‍යාපෘතියේ නිර්මාතෘ සෙනෙවිරත්න මහ ලේකම්තුමා නිසාවෙනි. එතුමාගේ සංකල්පයකට අනුව ගුන්ථකරණයට පාසල් අංකුර සැකසීමට පෙරමග සලකුණු පෙරදැරිව පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් දිගු කලක සිට මෙම කාර්යයෙහි නිරතව ඇත. මෙවර සාහිත්‍යයේ පුරෝගාමීන් වූ පෙර ගත්කතු යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේලාගේ මග යමින් ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලා ගුන්ථකරණයට යොමු කිරීමේ දෘෂ්ටිකෝණය අදහස් කර **“හෙරණ ගත් කරණී”** නමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය නම් කෙරිණි. සමස්ත ලංකාවේම පිරිවෙන් පද්ධතියේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි නියුතු ගුරු - ශිෂ්‍ය දෙපාර්ශවයටම දොරටු විවර කර දෙමින් ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය කාලේන් සම්භාවනාවට පාත්‍ර විය යුතු අගනා ව්‍යායාමයකි. මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළ මට ද ශිෂ්‍ය පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ මෙන්ම දුරුවන්ගේ ධර්ම ඥානය වර්ධනය උදෙසා උපදේශාත්මක දහම් සිතුවිලි සමුදායක් වී කාර්ණට අවස්ථාව ලැබීම සතුටකි.

ධම්මපද පාලිය, ශතක ගුන්ථ, ලෝවැඩ සඟරාව, ලෝකෝපකාරය, සිරිත් මල්දම, සූත්‍ර දේශනා ආදියෙහි ඉතා හරවත් හා වටිනා ගාථා, ශ්ලෝක, කවි එක් කොට මෙම ගුන්ථය සකසා ඇත.

ජීවිතය තරණය කිරීමටත්, ජය ගැනීමටත්, දක්ෂ දේශකයෙක් හා ධර්ම කටීකයන් වහන්සේ නමක් වීමටත් මේ කුඩා ගුන්ථය යම් පිටුවහලක් වනු ඇත. එමෙන්ම ගුන්ථ කරණයට පිවිසි පොඩි සාමණේරයන් වහන්සේලා දිරි ගැන්වීම හේතු කොටගෙන ද මෙවැනි ගුන්ථයකට අවකාශය ලැබුණි.

නිතර නිතර මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවට පැමිණි සෙනෙවිරත්නයන් පිරිවෙන් ක්ෂේත්‍රයෙන් ගිලිහී ඇති,

හික්ෂුන් වහන්සේලාට අමතක වී ගොස් ඇති ග්‍රන්ථකරණය නැවත ශ්‍රී සම්බුද්ධ ශාසනය (පිරිවෙන) තුළ ගොඩනැගීම කාලීන අවශ්‍යතාවක් බව අවධාරණය කරන ලදී. ඒ සඳහා ගිහි පැවැදි දෙපාර්ශවයේම උනන්දුව ඇතිකිරීමට පුරෝගාමීව චතුරා ක්‍රියා කළ බව සිහිපත් කළ යුතුයි. එමෙන්ම පළාත් දෙපාර්තමේන්තුවේ පළාත් ගුරු උපදේශක (පෙරදිග ශාස්ත්‍ර හා හසුරු කුසලතා) පූජ්‍ය පාත්‍රාගල ගෝතම හිමි ද, යතුරු ලියනයෙන් සහාය වූ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ පිරිවෙන් අංශයේ නිසංසලා අදිකාරි මහත්මිය ද, භාග්‍යා හේරත් මහත්මිය ද, සම්බන්ධීකරණ ගුරු උපදේශක හර්ෂ දිල්ෂාන් රාජපක්ෂ මහතා ද, රවීඳු නයනපීත් මහතා ද පුණ්‍යානුමෝදනාත්මකව සිහිපත් කරමි. මෙහි පිටු සැකසීම හා අලංකාර පිට කවරයක් නිර්මාණය කර දුන් වැල්ලව් වතුර ප්‍රින්ටර්ස් අධිපති වතුරංග අබේසිංහ මහතාටත් විශේෂ ස්තූතිය පිරිනමමි.

මෙම පොත පරිශීලනය කොට ණැන ගුණ දෙකින් පෝෂිත ශිෂ්‍ය පරපුරක් නිර්මාණය කිරීමට දායක වීම මාගේ පරම වූ වේතනාවයි. සැමට දළදා සමිඳු පිහිටයි !

පූජ්‍ය කිරිඳිගල්ලේ ඤාණාරතන හිමි
ලුණුකඩවැල්ල රාජ මහා විහාරය
රික්ල්ලගමුව
වැල්ලව්

**නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස
ඒ භාග්‍යවත් වූ අර්හත් වූ සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට මාගේ
නමස්කාරය වේවා !**

සතත චිතත කිත්තිං දස්සත කන්දප්ප දප්පං
තිභව හිත විධානං සබ්බ ලෝකේක කේතුං
අමිතමති මහග්ගං සන්තිදං මේරුසාරං
සුගත මහමුදාරං රජසාරං නමාමි

හත දුරිත තුසාරං මෝහ පංකෝප තාපං
මහ කමල විකාසං ජන්තූනං සේසකානං
කුමති කුමුදනාසං බුද්ධි පුබ්බා චලග්ගා
උදිත මහ මුදාරං ධම්ම භානුං නමාමි

සකල විමල සීලං ධූත පාපාරි ජාලං
සුරහර මහනීයං පානුනෙය්‍යානු නෙය්‍යං
උජ්ජථ පටිපන්නං පුඤ්ඤදොර්තං ජනානං
ගණමහ මහිවන්දේ සාදරං සාදරේන

**පරෙ ව න විජානන්ති
මයමෙත්ථ යමාමසෙ
යෙව තත්ථ විජානන්ති
තතෝ සම්මන්ති මේධගා**

(ධම්මපදය, යමක වග්ග)

මැරෙන බව නොදන්නෝ කෝලාහල කරති. මැරෙන බව දන්නා අය කලහ නොකරති.

**අනික්කසාවෝ කාසාවං
යෝ වත්ථං පරිදහෙස්සති
අපේතො දුමසච්චේන
නසෝ කාසාවමරහති**

(ධම්මපදය , යමක වග්ග)

කෙලෙස් කහට දුරු නොකළ ඉන්ද්‍රියන් දමනය නොකළ සත්‍යය කතා නොකරන පුද්ගලයා කසාවත දැරීමට හුසුදුසුය.

**උට්ඨානවතො සතිමතො
සුචිකම්මස්ස නිසම්මකාරිනො
සඤ්ඤතස්ස ව ධම්ම ජීවිනො
අප්පමත්තස්ස යසෝතිවච්චති**

(ධම්මපදය, අප්පමාද වග්ග)

නැගී සිටි චීර්ය අති බව, මනා ගුණයෙන් ධාර්මිකව දිවි ගෙවන ප්‍රමාද නැති තැනැත්තාගේ යසස නොහොත් කීර්තිය වැඩේ.

- උට්ඨානවතො - නැගී සිටි වීර්ය ඇති
- සතිමතො - සිහි කල්පනාව ඇති බව
- නිසම්මකාරිනො - විමසා බලා කටයුතු කිරීම
- සඤ්ඤාතස්ස - කය, වචන, සිත යන තිදොරෙහි සංවරය
- ධම්මජීවිනෝ - ධාර්මිකව දිවි ගෙවීම
- සුචිකම්මස්ස - ධාර්මික රැකියා කිරීම
- අප්පමත්තස්ස - අප්‍රමාදී බව

යථාපි භමරෝ පුජ්චං

වණ්ණගන්ධං අනේධයං

පලේති රසමාදාය

ඒවං ගාමේ මුනිවරේ (ධම්මපදය, පුජ්ප වග්ග)

බඹරා මලේ වර්ණවත්, සුවඳවත් විනාශ නොකොට, පැණි ගෙන යන්නාක් මෙන් භික්ෂූන් දායක පිරිස ඇසුරු කළ යුතුය.

භමරෝ - මී මැස්සා නැත්නම් බඹරා මලට හානි නොකර රොන් ගන්නා පරිදි

මුනි - කර්ම ක්ලේෂාදියෙන් තොර උතුමන්, විබඳු උතුමන් මල් උයනක් බඳුය.

ගාමෙ වරේ - සංසුන් ඉඳුරන්ගෙන් ගමෙහි හැසිරිය යුතුය.

ථාපි රුචිරං පුජ්චං

වණ්ණවන්තං අගන්ධකං

ඒවං සුභාසිතා වාචා

අවලා හෝති අකුඛිබනෝ (ධම්මපදය, පුජ්ප වග්ග)

ධර්මය දැන ඉගෙන ගෙන ඒ අනුව පිළිනොපදින තැනැත්තාට ඒ ධර්මයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේය.

- පුප්පං - සුවඳ නැති සිත්කලු මල්
- සුභාසිතා වාචා - ත්‍රිපිටක ධර්මය, ඇසීමි, ඉගෙනීමි, පිළිපැදීමි නොකරන්නා
- අචලා හෝති - එල රහිත වේ

දීඝා ජාගරතො රත්ති

දීඝං සන්තස්ස යෝජනං

දීඝෝ බාලානං සංසාරෝ

සද්ධම්මං අවිජානනං (ධම්මපදය , බාල වග්ග)

නොහිඳා සිටින අයට රැය දිගය. පයින් යන කෙනාට යොදුන දිගය. නුවණ මද පුද්ගලයාට සසර දිගය.

- ජාගරතෝ - නොහිඳා සිටින තැනැත්තාට රැය දිගය
- සන්තස්ස - පයින් ඇවිදින්නාට යොදුන දිගය.
- සද්ධම්මං - සත්තිස් බෝධි පාක්ෂික ධර්ම

චරං වෙ නාධිගච්ඡෙය්‍ය

සෙය්‍යං සදිසමත්තනො

ඒකචරියං දළ්භං කශීරා

නත්ථී බාලේ සභායතා (ධම්මපදය - බාලවග්ග)

ප්‍රඥාවන්ත කෙනෙක් ආශ්‍රයට නොමැතිනම් හුදකලාව වාසය කිරීම සැප ගෙන දෙන්නේය.

- සෙය්‍ය - සීලයෙන්, සමාධියෙන්, ප්‍රඥාවෙන් යුතු උතුමන්ය.
- චීකවරියං දුල්භං කශිරා - තනිවම විසීම
- සභායතා - බාල, අඥාන පුද්ගලයෙකු ඇසුරු නොකිරීම

**න නං කමිමං කතං සාධු
 යං කත්වා අනුතප්පති
 යස්ස අස්සුමුඛෝ රෝදං
 විපාකං පටිසේවති**

(ධම්මපදය, බාල වග්ගය)

පසුතැවීමට හා කඳුළු පිරුණු මුහුණින් යුතු වීමට සිදු නොවන පව් නොකිරීම යහපත්ය.

- අනුතප්පති - පසුතැවීමයි, කළ කිරීම ගැන සිතා දුක් වීමයි.
- අස්සුමුඛෝ රෝදං - හැඩිම වැළපීම (කඳුළු පිරුණු මුහුණින් යුතු වීම)

**මධුවා මඤ්ඤති බාලො
 යාව පාපං න පච්චති
 යදා ච පච්චති පාපාං
 අථ බාලො දුක්ඛං නිගච්ඡති**

(ධම්මපදය , බාල වග්ගය)

අකුසලය යම්තාක් කල් විපාක නොදෙද්දී ඒ තාක් කල් එය කළ තැනැත්තා (බාලයා) එය මිහිරි ලෙස සිතන්නේය.

හ පව්වත් - නො පැසෙනතුරු

මධුවා මඤ්ඤති - ඉතා මිහිරි ලෙස සැලකීම

දුක්ඛං නිගච්ඡති - දුකට පැමිණීම. සසර පුරාවට දුකට පත්වීම

**අඤ්ඤා හි ලාභූපනීසා
අඤ්ඤා නිබ්බානගාමිණී
ඒව මෙතං අභිඤ්ඤාය
හික්ඛු ඛුද්ධස්ස සාවකො
සක්කාරං නානිනන්දෙය්‍ය
විචේක මනුඛුෂහයෙ**

(ධම්මපදය , බාල වග්ගය)

ලාභ ලබන පිළිවෙත (මාර්ගය) වෙනත් එකකි. නිවන් ලබන පිළිවෙත (මාර්ගය) තවත් එකකි.

ලාභූපනීසා - ලාභ උපදවන මාර්ගය. ලාභ නම් සිව්පසය ලැබීමයි. ලාභ ලැබීමට හික්ඛුව සිත, කය, වචන නොමගට යෙදිය යුතුය.

නිබ්බානගාමිණී - නිවනට පමුණුවන මාර්ගය. එය ලබන හික්ඛුව සිත, කය, වචන සුමගට යෙදිය යුතුය.

විචේකං අනුඛුෂහයෙ - විචේකය වැඩීමයි. එය තෙවැදෑරුමය.

කාය විවේකය - කාමයට හෝ අන් අය සමග ඇලී විසීමෙන් හෝ වෙන්වීමෙන් වන කාය විවේකය.

චිත්ත විවේකය - සමචන් වැඩීමෙන් සිතෙහි චිකගතාවය

උපධි විවේකය - නිවන් පසක් කිරීමෙන් භටගන්ත විවේකය

- නිධිනං ව පචත්තාරං** - **යං පස්සෙ වජ්ජදස්සිනං**
- නිග්ගස්භවාදිං මේධාවි** - **තාදිසං පණ්ඩිතං භජේ**
- තාදිසං භජමානස්ස** - **සෙය්‍යා හෝති න පාපියො**
(ධම්මපදය, පණ්ඩිත වග්ගය)

වරද දැක නිගා කොට හෝ වරද නිවැරදි කර පෙන්වා දෙන නුවනැත්තා නිධානයක් පෙන්වන්නෙකු වැනිය.

වජ්ජදස්සිනං - වරද දැක්මය. අනුන්ගේ දුටු වරද පෙන්වා දෙන කරුණාබර අදහසින් මිස අනර්ථයක් පිණිස නොව.

නිග්ගස්භවාදිං - නිගාකොට, සුදුසු දඩුවම් දී වැඩෙහි යෙදීමය.

නිධිනං පචත්තාරං ඉච - නිදන් කියන්නෙකු මෙන්ය. එසේ දොස් පෙන්වන තැනැත්තා රුවන් පිරුණු නිධානයක් පෙන්වා දෙන්නෙක් බඳුය.

සෙය්‍යා හෝති - යහපතක් සිදු වන බවය.

සෙලො යථා ඒකඝනො

වාතෙන න සමීරති

ඒවං නින්දා පසංසාසු

න සමිඤ්ජන්ති පණ්ඩිතා (ධම්මපදය , පණ්ඩිත වග්ගය)

ගල් පර්වතය යම් සේ සුළඟින් නොසැලේ ද, එසේම නුවනැත්තෝ නින්දා, අපහාස, පැසසුම් හමුවේ කම්පා නොවෙති.

ඒකඝනො සෙලෝ - එකසේ ගහණ වූ ගල් පර්වතය

වාතෙන න සමීරති - සුළඟින් නොසෙල්වීමය.

නින්දා පසංසාසු - නින්දා ප්‍රසංසා දෙකෙහිම

උයුත්ඤ්ජන්ති සතිමන්තො

න නිකෙතෙ රමන්ති තෙ

හංසා ච පල්ලලං හිත්වා

ඕක මෝකං ජහන්ති තෙ (ධම්මපදය, අරහත්ත වග්ග)

රහතන් වහන්සේ තමන් හුරුපුරුදු කළ ගුණයෙහි ඇලෙත්, හංසයන් සේ විසූ තැන් හැරයත්,

සතිමන්තො - සිහි ඇත්තෝය. කෙළෙස් සුන්කළ රහත් උතුමෝ ය.

උයුත්ඤ්ජන්ති - යෙදීම හෝ වැයවී කිරීම

ආචජ්ජන - තමා පිළිබඳ ගුණ මෙහෙහි කිරීම

සමාපජ්ජන - ඒ ගුණයන්ට සමානව සම වැදීම

- අධිර්ධාන - මෙතෙක් කල් මේ සමචන් ගුණෙන් සිටිමිසි අධිෂ්ඨාන කිරීම.
- උට්ඨාන - ඒ සමචන් මනාව නැගී සිටීම
- පච්ච වෙක්ඛණ - මනාව නුවණින් සලකා බැලීම යන පස් වැදෑරුම් දහම් කරුණු කෙරෙහි ගැටීම.
- න රමතී - ගිහි ගෙය කෙරෙහි නොඇලේ.
- පල්ලලං හිත්චා - මේ මාගේ චිල, මාගේ චතුර, මාගේ පියුම ආදිය නොසිතා හංසයෝ චිල හැර යති.

යස්සින්ද්‍රියානි සමථං ගනානි

අස්සා යථා සාරචිනා සුදන්තා

පභින මානස්ස අනාසවස්ස

දේවා පි තස්ස පිහයන්ති තාදිනො (ධම්මපදය, අරහත්ත වග්ග)

දැමුණු ඉඳුරන් ඇති පුහුන් මන් (පුහු මානය නැති කෙලෙස් රහිත රහතුන්ගේ දැක්ම දෙවියෝ කැමති වෙති.

නච වැදෑරුම් මානය

1. මම සමානයැයි ඇති අනංකාරය (මම ශ්‍රේෂ්ඨයාට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි)
2. මම වෙන කෙනෙකුට වඩා උසස්යැයි සිතීම (මම ශ්‍රේෂ්ඨයාට සමාන වෙමි)
3. මම අන් අයට වඩා අඩුයැයි සිතීම (ශ්‍රේෂ්ඨයාට හීන වෙමි)
4. මම මානවත් යන නැඟීමෙන් උපන් මානය (සමානයාට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි)

5. මට මාන වැඩි වැඩියෙන් ඇතැයි සිතීම (සමානභාව සමාන වෙමි)
6. මට අනංකාරකමක් තිබිය යුතුයැයි සිතීම (සමානභාව හීන වෙමි)
7. මම අන් අයට වඩා විශේෂිතයැයි සිතීම (හීනයට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි)
8. මම අන් අයට වඩා විශේෂිතයැයි සිතීම (හීනයට සමාන වෙමි)
9. මා සැම විටම සම්මතාත්මකව යැයි හටගත් මානය (හීනයට හීන වෙමි)

තාදිනො - හොඳ නරක දෙකෙහි මධ්‍යස්ථව සිතීම අටලෝ දහමින් කම්පා නොවීම.

පුඤ්ඤං වෙ පුරිසො කයිරා

කයිරාටෙ නං පුනප්පුනං

තමිහි ජන්දං කයිරාථ

සුඛො පුඤ්ඤස්ස උච්චයො (ධම්මපදය, පාප වග්ගය)

පිනක් කරේ නම් එය නැවත නැවත කරන්න. කුසල් රැස් වීම සැප ගෙන දේ.

පුඤ්ඤං - පින්ය. දස මහා කුසල්, දන්දීම, සිල් රැකීම, භාවනා වැඩීම, පින් දීම, පින් අනුමෝදන් වීම, වතාවත් කිරීම, පිළිය යුත්තන් පිදීම, දහම් දෙසීම, දහම් ඇසීම, සම්මා දිට්ඨිය වැඩීම.

ජන්දං කයිරාථ - කැමැත්ත දියුණු කිරීම.

මාචෝ ව චරුසං කඤ්චී

චුත්තා පට්ඨදෙයුතු තං

දුක්ඛා හි සාරමිභකථා

පට්ඨණ්ඩා චුසෙයුතු තං (ධම්මපදය , දණ්ඩ වග්ග)

කිසිවෙකුට අක්‍රෝස, පරිභව නොකරන්න. එසේ කීමෙන් ඔබට ද දොස් පරොස්වලට මුහුණ පෑමට සිදු වේ.

චරුසං - ඔවුනොවුන් කෝප වන, නොසන්සුන් සිත් ඇති වන යවුල් වැනි රළු වචනය.

පට්ඨදෙයුතුං - කී දෙයට පෙරළා පිළිතුරු දී බැණ වැදීම ය.

සාරමිභකතා - එකටක කියා ගැන්මය.

අත්තා හි අත්තනො නාථො

කෝ හි නාථෝ පරෝසීයා

අත්තනා ව සුදුන්තේ න

නාථං ලහති දුල්ලභං (ධම්මපදය , අත්ත වග්ගය)

මනා සේ තමා දමනය කළ තැනැත්තා දුක සේ හා දුෂ්කරව ලැබිය යුතු පිහිට ලොවීතුරා සැප ලබයි.

නාථො - පිහිට ය.

පරො කො හි - අන්කවරෙක් ය.

සුදුන්තේන අත්තනා චිව - මනාව තමා විසින්ම දමනය කරන ලද ඉඳුරන් ඇති.

න වෙ කදරියා දේව ලෝකං වජන්ති

බාලා භවෙ නජ්ජසංසන්ති දානං

ධීරෝ ච දානං අනුමෝදමානා

තෙතේව සෝ හෝති සුඛී පරතථ (ධම්මපදය, ලෝක වග්ග)

නුවන මද පිරිස් දානය ප්‍රසංසා නොකරත්, නුවණ ඇති තැනැත්තා අනුන් දුන් දානය පවා දැන දැක සතුටට පත් වී පිං කුසල් වඩා ගනී.

කදරියා - මහත් වූ ලෝභ සහගත බව, මේ පිරිස් යාමී, ඊමී, ඉඳිමී, හිටිමී යන සතර ඉරියව්වේම දුක සේ වෙසෙන අතර ධනයම ජීවිතය කොට සිටී.

දේව ලෝකං න වජන්ති - මසුරු මිනිසුන් ධනය මෙලොව තබා ගනී. කුසල් නොකරති. දෙව්ලොව නොයති.

න පසංසන්ති - දානය ප්‍රශංසා නොකරන අතර අනුන් දෙන දෙය ද අනුවනකම නිසා වළකාලයි.

අසජ්ඣායා මලා මන්තා

අනුට්ඨාන මලා ගරා

මලං වණ්ණසස කෝසජ්ජං

පමාද්දෝ රක්ඛතෝ මලං (ධම්මපදය, මල වග්ගය)

ඉගෙන ගත් ශාස්ත්‍රය නිතර නිතර භාවිතා නොකිරීම ද ශේ දොර පිරිසිදුව පිළිවෙළට නොතිබීම ද කම්මැලිකම නිසා තම සිරුර ද සෝදා පිරිසිදු නොකිරීම ද සෑම කරුණකදීම පමාවීම ද සිහි කල්පනාවෙන් තොර වීම ද කිලිටි කරුණු ය.

- මන්තා - උගත් දේ නැවත ප්‍රගුණ කිරීම
- අසජ්ඣාය මලා - උගත් දහමක් හෝ සිප් සතර වුව නැවත නැවත ප්‍රගුණ නොකිරීමෙන් පිරිහේ.
- සරා අනුට්ඨාන මලා - ගෙදර වෙසෙන අය ගේදොර පිරිසිදු කිරීමට කම්මැලි නම් මල බැඳේ.
- කෝසජ්ජං මලං - කම්මැලිකම නිසා සිරුර සේදීම දත කට මුහුණ සේදීම නොකරන තැනැත්තා නිතර ලෙඩ දුක් හා අපිරිසිදු ය.

සුප්ප චූද්ධං පච්ඡේදධන්ති

සදා ගෝතම සාවකා

යෙසං දිවා ච රත්තෝ ච

නිච්චං චූද්ධං ගතාසති (ධම්මපදය, පකිණ්ණක වග්ගය)

රෑ දවල් දෙකේදීම බුදු ගුණ සිහි කරන චූද්ධ ශ්‍රාවකයෝ සුවසේ හිදන්, සුවසේ අවදිවෙත්.

අහං නා ගෝච සංගාමෙ

වාසානො පතිතං සරං

අතිවාකසං තිතික්ඛිස්සං

දුස්සීලොති ඛනුජ්ජනො (ධම්මපදය, භාග වග්ගය)

යුද පීටියෙහි ඊතල පහර ඉවසන ඇතකු මෙන් මම පෘතජීපන වැසියන්ගේ දොස් පරොස් ඉවසන්නෙමි.

බහුජීපනෝ දුස්සීලෝ - බොහෝ දෙනා දුස්සීලිය. නුවණින් පිරිහුණු ඔවුහු පින් පවී නොදැන කැමති දෙයක් කරමින් දොස් පරොස් නගමින් රිසිසේ වෙසෙත්,

තිතික්කිසිසං - ඉවසීමයි. යුද බිමෙහි ඊතල පහර ලද ඇතෙකු මෙන් ඉවසිය යුතුය.

ජෙත්වා නන්ධිං වරත්තං ච

සන්ද්‍රාමං සහනුක්කමං

උක්ඛිත්ත පලිකං බුද්ධිං

තමහං බ්‍රෑමී බ්‍රාහ්මණං (ධම්මපදය, බ්‍රාහ්මණ වග්ග)

ක්‍රෝධය නමැති රැහැන ද තණ්හාව නමැති වරපටිය ද මිසදුටු නමැති මහා දම්වැල ද අවිද්‍යාව නමැති අගුල උපුටා සිවුසස් දහම දන්නා තැනැත්තා බ්‍රාහ්මණයා ය.

යෝධ දීකං ච රස්සං වා

අණුං ටුලං සුභාසුභං

ලෝකේ අදින්නං නාදියති

තමහං බ්‍රෑමී බ්‍රාහ්මණං (ධම්මපදය, බ්‍රාහ්මණ වග්ගය)

දික් වූ ද, ලුහුඬු වූ ද, කුඩා වූ ද, මහත් වූ ද යහපත් වූ හපුරු වූ අන්සතු දෑ නොගන්නා තැනැත්තා බ්‍රාහ්මණයා ය.

**අඥා කීර්ති පාලනං බ්‍රාහ්මණානං
දානං හෝගෝ මිත්‍රසංරක්ෂණං ච
යේෂා මේතේ ෂඨගුණා න ප්‍රචාන්තා
කෝර්ථස්තේෂාං පාර්ථිවෝපාශ්‍රයේෂා** (නීති ශතකය)

රටක පාලකයා මුළු රටේම වගකිව යුත්තා ය. නිවැරදි අණ කිරීමේ හැකියා කීර්තිය රැක ගැනීම, බමුණන් ආරක්ෂා කිරීම, දානය සැප සම්පත් අනුභව කිරීම, මිතුරන් ආරක්ෂා කිරීම යන මේ කරුණු හයෙන් රජෙක් සමන්විත විය යුතුය.

**යේෂා න විද්‍යා න තපෝ න දානං
ඥානං න ශීලං න ගුණෝ න ධර්මඃ
තේ මෘතයුලෝකේ භූවිභාර භූතා
මනුෂ්‍යරූපේෂා මාගාශ්චරන්ති** (නීති ශතකය)

මිනිසාට අධ්‍යාපනයක් නොවේ ද තපසක් නැද්ද, දන් දීමක් නැද්ද, නුවණක් නැද්ද, ශීලයක්, හැදෑරීම්වකම නැද්ද, මානව ගුණ ධර්ම නැද්ද නිවැරදි දහමක් නැද්ද මෙබඳු අය මනුෂ්‍ය රූපයෙන් සිටින සිටින සිව්පාවුන් වැනිය.

**ආලසයං හි මනුෂ්‍යානං
ශරීරස්ථෝ මහාන් රිජු
නාස්තදුමසො ඛන්ධු
කුර්වාණෝ නාවසීදතී**

(හීති ශතකය)

අලසකම මිනිසාගේ ප්‍රධාන සතුරෙකි. උත්සාහය ශ්‍රෝතියෙක් හා සමානය. කාර්යශූරත්වය කිසි දින දුකක් ගෙන නොදේ.

**කෝකිලානං ස්වරං රූපං
නාර්රූපං පතිවුතා
විදසාරූපශ්ච විප්‍රාණාං
ක්ෂමා රූපං තපස්විනාමි**

(ගරුඩ පුරාණය)

කොවුලන්ගේ රූපය මිහිරි හඬයි. කාන්තාවගේ රූපය පතිවුතාවයි. බමුණන්ගේ රූපය උගත්කමයි. තාපසයන්ගේ රූපය ඉවසීමයි.

**විවාද ශීලං ස්වමර්ථ වෝරිණිං
පරානුකූලං පතිදෝෂ භාෂිණිමි
අග්‍රාශීනීමනස ගෘහප්‍රවේශිනිං
භාර්යාං තපජේත්පුත්‍රදසපුත්‍රුහිකාමි**

(හීති ශතකය)

සුළු දේටත් විවාද කරන, සැමියාගේ ධනය සොරකම් කරන, අනුන් කියන දෙයම අසන සැමියාගේ නුගුණ අන් අයට කියන, සැමියාට දරුවන්ට පෙර ආහාර ගන්නා හිතර අනුන්ගේ ගෙවල්වල ඇවිදින භාර්යාව දරුවන් දසදෙනෙකු සිටියත්, දුරින්ම දුරු කළ යුතුය.

**න කශ්ඨිච්චණ්ඨ කෝපාන
මාත්මියෝ නාම භූභූජාමි
හෝතාරමිපි පුත්චානං
ස්පෘෂ්ටෝ දහති පාවක:**

(හීති ශතකය)

තදින් කෝපචන රජුටත් අවසානයෙහි තමාගේ කියා කිසිවෙකු ඉතිරි නොවේ. පුජකයා වුවත් ගින්නට කිට්ටු උනොත් පිච්චෙයි.

**ඒකෙනාපි සුපුඤ්ඤා
විද්‍යායුක්තේන සාධුනා
ආත්ලාදිතං කුලං සර්වං
යථා චන්ද්‍රෝණ ශර්වරි**

(හීති ශතකය)

චකම සඳ රාත්‍රිය චලිය කරනවා වාගේ උගත්කම හා ගුණවත්කම ඇති චකම පුතා පරපුරම බබළවයි.

**ද්වාවුපායාචිත ප්‍රෝක්තෝ
විමුක්තෝ ගනුදර්ශනෙ
හස්තයෝශ්වා ලනාදේකෝ
ද්විතීය: පාදවේගජ:**

(අනිධර්ම කෝෂය)

තමා ඉදිරියට සතුරෙක් පැමිණෙන විට කළ හැකි උපාය දෙකකි. චකක් පහර දීම, අනික පැන දිවීම.

**පාපාන්තිවාරයති යෝජයතෙ හිතාය
ගුහසං ච ගුහති ගුණාන්ප්‍රකටිකරෝති
ආපද්ගතං ච ජහාති දදාති කාලෙ
සන්මිත්‍ර ලක්ෂණ මිදං ප්‍රචදන්ති සන්තඃ** (හිතෝපදේශය)

හරක දෙයින් වැළැක්වීම, හොඳ දෙයෙහි යෙදවීම, රහස් රැකීම, ගුණවත් බව ප්‍රකාශ කිරීම, කරදරයක දී අත් නොහැර සිටීම, අවශ්‍ය වූ විට උපකාර කිරීම ආදිය කලයාණ මිත්‍රයාගේ ලක්ෂණ බව සත් පුරුෂයෝ පවසති.

**න රාජ ද්‍රෝණෝ නව මන්ත්‍රිණාශ් ච
න ශතෘ ද්‍රෝණෝ නව බන්ධුවර්ගාත්
නක්ෂත්‍ර ද්‍රෝණෝ නව තාරකානාම්
පූර්වේෂු හේතෝ: ඵලමේව වෛතන්** (හිතෝපදේශය)

රජුන්ගේ ද, ඇමතින්ගේ ද, සතුරන්ගේ ද, නක්ෂත්‍ර තාරකාවන්ගේ ද ද්‍රෝණයක් නැත. ඇත්තේ තමන් කළ හොඳ හරකවල ප්‍රතිඵල පමණි.

**කූඨමෛථුනධිරත්වං
කාලෙ කාලේ ච සංග්‍රහම්
අප්‍රමන්තම විශ්වාසං
පඤ්ච ශික්ෂේවිව වායසාත්** (හිතෝපදේශය)

කපුටෙක්ගෙන් ඉගෙන ගත යුතු ගුණාංග පහක් ඇත. රහස්සේ සංවාසය, නිර්භීතකම, ආහාර ගබඩා කර තබා ගැනීම, අප්‍රමාදී බව කිසිවෙකු විශ්වාස නොකිරීම.

අවසාපාරේසු ව්‍යාපාර:

යො නර: කර්තු මිච්ඡති

ස ඒව නිධනං යාති

කීලෝත්තාරී වානර: (පඤ්ච වන්ත්‍රය)

තමාට අයත් නොවූ කටයුතු කරන්නට යම් මිනිසෙක් කැමති වේ ද හෙතෙම කුඤ්ඤය ගැල වූ වදුරා මෙන් මරණයට පැමිණෙයි.

උද්දියොගිනං සතතමත්‍ර සමෙති ලක්ඡම්

දෛවං හි දෛවමිති කා පුරුෂා වදන්ති

දෛවං නිහතස කුරු පෞරුෂමාන් මඤ්ඤතසා

යත්තෙ කෘතෙ යදීන සිද්ධිසති කොත්‍ර දොෂා (පඤ්ච වන්ත්‍රය)

මේ ලෝකයේ ශ්‍රී කාන්තා තොමෝ හිතරම උත්සාහ සම්පන්න වූ මිනිසා කරා පැමිණේ. නින්දිත පුරුෂයෝ දෛවය දෛවය යැයි කියති. දෛවය හැර දමා ස්වඤ්ඤියෙන් පුරුෂ වීර්ය කරව. උත්සාහ කළ කල්හි ඉදින් සිදු නොවේනම් උත්සාහයේ කවර දෝෂයක් ද.

විද්‍යා දදාති විනයං විනයද්‍යාති පාත්‍රනාම්

පාත්‍රතවාචීනමාප්තොති ධනා ධම්මං තත: සුඛම්

(හිතෝපදේශය)

විද්‍යා තොමෝ හික්මීම දේ. හික්මීම හේතුකොට ගෙන සුදුසු බවට පැමිණේ. සුදුසු බව හේතු කොට ගෙන ධනවත් වේ. ධනවත් බව හේතුකොට ගෙන සුවර්ත ධර්මයට ද සැපතට ද පැමිණේ.

යෞවනං ධනසම්පත්ති: ප්‍රභූත්වමවිචේතිතා

එකෙකමපසන්තාය ක්මු තත්‍ර වතුජ්ටයම් (හිතෝපදේශය)

තරුණ බව ද, ධන සම්පත්තිය ද ,පොහොසත් බව ද පරීක්ෂා නැති බව ද යන එක එකකුදු අවැඩ පිණිසම වෙන්, එහි සතරම යමෙකුට පවතී ද ඔහු හට අවැඩ පිණිසම කටයුතු යෙදෙන බව කියනු කිම,

ආහාර හිද්‍රාහයමෙඵුන ච සාමාන්‍යමෙතත් පශුහිනරාණාම්

ධර්මෝ හි තෙෂාමධිකො විශේෂො ධර්මෙණ හිනා: පශුහි: සමානා:
(හිතෝපදේශය)

මිනිසුන්ගේ ආහාර ද, හිදිමත ද, බිය ද, රහි ක්‍රීඩාව ද (ලිංගික කටයුතු ද) සතුන් හා ගත් කළ එක සමාන අවශ්‍යතාවයන් ය. සතුන්ට වඩා මිනිසුන්ගේ වෙනස් වන්නේ සුවර්ත ධර්මයයි. සුවර්තයෙන් තොර මිනිසා සතුන් හා සමානයි.

උද්‍යමේන හි සිධ්‍යන්ති - කාර්යසාණි න මනොරථෝ:

නහි සුප්තසස සිංහසස - ප්‍රවිශන්ති මුඛෙ මාගා:
(හිතෝපදේශය)

කරුණු කාරණා උත්සාහයෙන්ම සිදුවෙත්, ආශාවන් හේතුකොට ගෙන සිදු නොවේ. හිද්‍රා සිටින සිංහයෙකුගේ මුඛයේ මුවන් නොවැවෙත්.

**සංලාපිතානාං මධුරරෙර්වවෝහි
මිටේසාපවාරණේව වශිකෘතානාං
ආශාවතාං ශුද්දධාතාං ව ලොකෙ
කිමර්ථනාං වඤ්චයිතව්‍යමස්ති**

(හිතෝපදේශය)

මිහිරි වචන වලින් කතා කරන අයගේ ද අවිද්‍යමාන කතාවෙන් සතුටු කිරීමිවලින් ද අයිති කර ගන්න උන්ගේ ද තදබල තෘෂ්ණා ඇති අයගේ ද, හක්තිය ඇති අයගේ ද යාවකයන්ගේ ද ලෝකයෙහි වංචා සහගත බව ඇත්තේ ය.

**විද්‍යානාම නරඝ්‍ය රූපමධිකං විද්‍යා ප්‍රගුප්තං ධනං
විද්‍යා භෝග කාරී යශස්සුඛකරී විද්‍යා ගුරුණාං ගුරු:
විද්‍යා ඛන්ධු ජනෝ විදේශ ගමනෙ විද්‍යා පරං දෛවනං
විද්‍යා රාජ සුපුප්තා භුවි නරෝ විද්‍යා විහිත: පශු:**

ප්‍රත්‍ය ශතකය)

විද්‍යාව නම් රූව නැති මනුෂ්‍යයාට අධික වූ රූපයකි. නොනැසී පවත්නා වස්තුවකි. බොහෝ වස්තුව උපදවන මිතුරෙකි. කීර්තිය හා සැපය ඇති කරන සහායකයෙකි. ගුරුවරුන්ට ගුරුවරයෙකි. විදේශයන්හි වරණයට නෑයෙකි. උතුම් වූ දෙව් කෙනෙකි. රජුන්ගෙන් පූජා විඳීම ට සුදුසු ය. ඵබදු වූ විද්‍යාව නොදන්නා සත්ව තෙම තිරිසනෙකු හා සමාන වන්නේ ය.

ප්‍රස්තකස්ථා ව යා විද්‍යා - පරහන්තේ ව යද්ධනම්
කාර්ය කාලෙ සමායානෙ - න සා විද්‍යා න තද්ධනම්
 (බාලාදුර්ගය)

යම් ශාස්ත්‍රයක් පොතේ තිබේ ද, යම් ධනයක් අනුන්ගේ අතේ තිබේ ද කටයුතු කළ යුතු කාලය ආ විට ඒ ශාස්ත්‍රය ශාස්ත්‍රයක් නොවේ. ඒ ධනය ධනයක් නොවේ.

සුඛාර්ථී චේත් තසජේද් විද්‍යා - විද්‍යාර්ථී චේත් තසජේත් සුඛම්
සුඛාර්ථීනා: කතො විද්‍යා - කුතො විද්‍යාර්ථීනා: සුඛම්
 (බාලාදුර්ගය)

ඉඳින් සැප කැමැත්තේ නම් ශාස්ත්‍රය අත්හරින්නේ ය. ඉඳින් ශාස්ත්‍රය කැමැත්තේ නම් සැපය අත්හරින්නේ ය. සැපය කැමැත්තට ශාස්ත්‍රයක් කොයින් ද ශාස්ත්‍රය කැමැත්තට සැපයක් කොයින් ද,

රාග ස්‍යාගාරමේකං නරකශතමහා
දු:ඛ සම්ප්‍රාප්තිහේතුර්
මොහසෙක්තපත්ති ඛීජං ජලධරපටලං
ඤාණානාරාධිපසස
කන්දර්පසසකෙ මිත්‍රං පටචිත විචිධිස්පෂ්ට
දෝෂප්‍රඛන්ධං
ලෝකේස්මින්නහසර්ථ ව්‍රජකුලහවන
යෞචනාදනසදස්ත (ශාංගාර ශතකය)

තාරුණ්‍යයට රාගය චිකම ගෘහයකි. සියක් නරකයට යාමට හේතු වන්නකි. මෝඩකම් කිරීමට උපන් භූමියකි. අනංගයාට චිකම මිතුරෙකි. මනාව පෙනෙන සියලු දෝෂයන්ට ප්‍රධන්ධයකි. තේරුමක් නැති ක්‍රියාවල යෙදෙන තාරුණ්‍ය හා සමාන වෙනත් දෙයක් නැත.

ක්ෂාන්තිශ්චේතත් කවචේන කිං කිමරිභි:

ක්‍රෝධෝස්ති චේද්දේහිනාමි

ක්ෂාන්තිශ්චේදනලේන කිං යදි සුහෘද්දි

වෙෂ්ඨෙ: කිං ඵලමි

කිංසර්පෙපර්යදි දුර්ජන: කිමුධනෙර්

විද්‍යානවද්‍යා යදි ව්‍රිඩාවෙන් කිමුභූෂණො: සුකචිතා යද්‍යස්ති

රාජෙෂ්ඨ කිමි

(නීති ශතකය)

යමෙකුට ඉවසීම ඇත්නම් ආයුධයෙන් ද ක්‍රෝධය තිබේ නම් සතුරන්ගෙන් ද නෂයෝ සිටිනම් ගින්දරෙන් ද මිත්‍රයන් ඇත්නම් දිව ඔසුවෙන් ද අසත් පුරුෂයන් සිටිනම් සර්පයන්ගෙන් ද නිවැරදි දැනුමක් තිබේ නම් දැනුමෙන් ද ලැජ්ජාව තිබේ නම් ආභරණයෙන් ද කවීත්වයක් ඇත්නම් රජකමෙන් ද ඇති ඵලය කිම?

ව්‍යාඝ්‍රීව නිෂ්ඨතිජරා ජරිතර්ජයන්ති

රෝගාස්ව ශත්‍රුව ඉව පහරන්ති දේහමි

ආයු: පරිශ්‍රවති නින්නකටාදිවාමි ඛෝ

ලෝකස්තථාපසතිනමාවරතිති චිත්‍රමි (වෛරාග්‍ය ශතකය)

ව්‍යාඝ්‍ර දේනුචක මෙන් ජරාව පුද්ගලයාට පහර දෙයි. ලෙඩ රෝග සතුරන් සේ ශරීරයට පහර දෙයි. බිඳුණු කළයක දිය සේ ආයුෂය ගෙවී යයි. ලෝකයා තමන්ට අහිත කාරණාවල යෙදෙයි. මේ ලෝක විත්‍රයයි. ලෝකයාගේ පැවතීමේ රටාවයි.

**භක්තිර්භවේන් මරණ ජන්ම භයං හෘදිස්ථමී
ස්නේහෝන ඛන්ධුෂු න මන්මථජා විකාරා:
සංසර්ග ද්‍රෝෂ රහිතා විජනා වනාන්තා
වෛරාග්‍යමස්ති කිමත: පරමාර්ථනීයමී** (වෛරාග්‍ය ශතකය)

තම ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි භක්තිය ඇත්නම් ඉපදීම, මැරීම ගැන භය ඇත්නම් හෘද්‍ය හිත මිතුරන් ගැන සෙනෙහසක් නැත්නම් කාම මදයෙන් තොර නම් වන සෙනසුන් ඇත්නම් එය විරාගි බවයි. එයට වඩා කුමක් බලාපොරොත්තු වන්න ද?

**ක්‍රේ ව ක්‍රේපි නෝ යං ස්මරරිජු විසෘතෙ
පන්න ගේවා නගේ වා
වාහේ වා හේමජාලෙස්තන ව්‍යුෂි භයං
වාරණේවා රණේ වා
කාමං කාමාධිංග නානාං කෘත න හෘදයෝත්
මාදවාදනෙ වාදනේවා
වාලෙ වා ලෙස්සගන්ධෙ ව්‍යුෂි පරිලසන්
කන්දරේවා ධරේවා** (අනුරුද්ධි ශතකය)

ඒ බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ආයුධය, දරුණු සර්පයා, පර්වතය, අශ්වයා, රන්දැලි වැසුණු ශරීර ඇති ඇතා, යුද්ධය මේ කිසිවකින් බිය නොවුහ. කාමුක ස්ත්‍රීන්ගේ වාදනය කෙරෙහි ද ලස්සන ගෙලෙහි ද තොලෙහි ද මුතු තැවරු කෙස් වැටියෙහි ද ඇල්මක් නොලැබූ හ.

ආයුරා රෝගය සම්පන්නස්

සර්වේශ්වර්ය සමන්විත:

මේධාවි කුලයේ වාශ්මි

හවේත් ජන්මනි ජන්මනි (නාමාණ්ච ශතකය)

ඒ පුද්ගලයා ආත්මයක් ආත්මයක් පාසා දීර්ඝායුෂ වර්ධනයෙන් හා නිරෝගි බවෙන් යුක්ත වන්නේ ය. සකල ඉසුරු ලබා ගන්නේ ය. උසස් කුලයේ උපදින්නේ ය. කීමෙහි බිහීමෙහි දක්ෂයෙක් වන්නේ ය.

අර්ථා: ගෘහේ නිවර්තන්නෙ

ශ්මගානේ මිත්‍රධාන්ධිවා:

සුකෘතං දුෂ්කෘතං වෛව

ගවිජන්ත මනුගවිජනි (ව්‍යාසකාරය)

මිනිසා මිය ගිය කළ තමන් හමිබ කල ධනය ගෙදර තබා යයි. නැදැයේ සොහොනට පමණක් යති. මිය ගිය තැනැත්තා ගෙන යන්නේ කළ හොඳ හා නරක පමණි.

භූක්ඛවා නිෂිදනය ස්ථෛරය

නිෂ්ඨතෝ බලවර්ධනම්

ආයුෂ්චඤ්ඤාමනෝ නිත්‍යං

මෘතයුර්ධාවනි ධාවනා:

(ව්‍යාසකාරය)

ආහාර ගෙන වාඩි වී සිටීමෙන් ශරීරය ස්ථූල තත්ත්වයට හෙවත් මහත් බවට පත් වේ. කෂම ගැනීමෙන් පසුව හිටගෙන සිටින්නාගේ කාය ශක්තිය වැඩි වේ. කෂම ගෙන දුවන්නා පසුපස මාරයා චලවාගෙන යයි.

උත්සාහෝ රිජුවත්මිත්‍ර

මාලසයං මිත්‍රවද්දර්ථ:

උත්සාහෝ මෘතවද්ද්විද්‍යාත්

ප්‍රමාදෝමෘතවත් විෂම්

(ව්‍යාසකාරය)

උත්සාහය සතුරෙකු වැනි මිත්‍රයෙකි. අලසකම මිත්‍රෙකු වැනි සතුරෙකි. උත්සාහය අමෘතය ලෙස දැන ගන්න. ප්‍රමාදය අමෘතය බඳු විෂකි.

කිච්චද බැඳුම් ගුණා දොස් කිච්චදන්ම

මිස

නැණ මද කුකච්චී දැනගත හොත් කවර

ලෙස

දරු ලද අගනන්ම මිස පසුවෙති

වෙහෙස

වදළඳගනෝ දැන ගත හෙති කවර

ලෙස

(සුභාෂිතය)

කවිත්ගේ කවි බැඳුම හි හොඳ නරක උසස් කවිත්ම විනා නුවණ මද ව්‍යාජ කවියෙන් කවර අයුරකින් දැන ගැනීමට සමත් වෙත් ද? දරුවන් ලැබූ ස්ත්‍රීත්ම විනා දරුවන් වැළීමේ අමාරුව දරුවන් නොලබන තරණ ගැහැණු කවර ආකාරයකින් දැන ගැනීමට සමත් වෙද්ද? දරුවන් වැළීමේ දුක දන්නෝ දරුවන් වැළූ ගැහැණු පමණි. විමෙත්ම උසස් කවිත්‍ර පමණක්ම කාව්‍යයක හොඳ නරක දැන ගනී. වද තරණ අඟහන්ට දරුවන් වැළීමේ දුක දැනීමක් නැත.

කුළුණු ගුණින් යුතු උතුමන් සිත	මහරු
දුදන බසින් නෝයෙදෙයි කරනව	නපුරු
නව රුවහින් පිරිමහ සමුදර	ගැඹුරු
තණ සුලකින් උණු කළ හැකිවෙයි	කවුරු
	(සුභාෂිතය)

කරණා ගුණයෙන් යුතු පිදිය යුතු උතුමන් ගේ සිත් අසත්පුරුෂයන් ගේ වචනයෙන් නපුරු කිරීමට නොහැකි වෙයි. නව රත්නයන්ගෙන් පිරුණු මහ මුහුද තණ පන්දමකින් උණු කිරීමට කවුරුන් සමත් වේද?

නුවණැත්තවුන් පස කොට දුදනන්	සෙවුන
නොමගන් සිත තුළෙහි ගුණ පොකුරඹ	ලෙසින
මැදනන් නොව මසුරු ගුණයෙන් දව	සරින
රජුවන් එරටටත් අතුරක් නැත	වෙනින
	(සුභාෂිතය)

නුවණ ඇති අය ඉවත් කොට අසත්පුරුෂයන් සේවනය කරන නෙළුම් කොළයෙහි ජලය මෙන් සිතෙහි ගුණ නොරදන මැදහත් නොවී මසුරු ගුණෙන් යුක්තව කල් ගෙවන රජුටත් ඕනෑ වසන රටටත් ඕනෑම හැර වෙන අනතුරක් නැත.

- කුරිරු ගොර සපුන් ගේ දළගෙහි** **විසය**
- මදුරු මැසි කැලැන්ගේ තුඩගෙහි** **විසය**
- රුදුරු නුහුසුවන් ගේ වලගෙහි** **විසය**
- නපුරු දුදනන්ගෙ සියලගෙහිම** **විසය**

(සුභාෂිතය)

කුරු වූ සෝර සර්පයන්ගේ දළ කෙළවර විෂ වෙයි. මධුර මැසි සමූහයන් ගේ තුඩ කෙළවර විෂ වෙයි. රෝදු වූ ගෝනුස්සන් ගේ වලිගය අග විෂ වෙයි. එහෙත් නපුරු දුර්ජනයන් ගේ මුළු ශරීරයේම විෂ වෙයි.

- කොදුරු ගුණ නුවණ යුතු උතුමෝ** **පතර**
- නපුරු දුදන සහ එක් වුව වෙති** **අසර**
- රුදුරු කටු පහණ නැති සමතල** **හසර**
- අදුර සමඟ වූ කල වේය** **බියකර**

(සුභාෂිතය)

ප්‍රඥාවන්ත සත් ගුණවත් පුරුෂයෝ නපුරු අසත් පුරුෂයෝ සමඟ එකතු වුවහොත් සාර නොවෙති. ඉතා නපුරු වූ දැඩි වූ කටු සහ ගල් නැති සමතලා වූ මාර්ගය අන්ධකාරය සමඟ එක් වූ විට හයංකාර වේ.

ඉර උදා	වෙන්නට
පළමුව නැගිට	සිහිකොට
අලසකම්	දුරුකොට
කරන් වැඩපල දියුණු	වන්නට (සිරිත් මල්දම)

ඉර උදා වීමට පෙර අවදි වී පළමුව තෙරුවන් සිහි කොට කම්මැලිකම් දුරලා දියුණු වීමට වැඩ ආරම්භ කරන්න.

අනුන්ගේ	නැති වුන
දෙයක් ලැබුනොත්	යම් දින
එය සඟවා	නොගෙන
දෙන්ට කරණා කරන්	සතුටින
	(සිරිත් මල්දම)

යම් දිනෙක අනුන්ගේ දෙයක් නැති වී ඔබට හමු වුවහොත් එය දීමට කාරුණික වන්න.

ගල්ලෑලි	පොත්වල
විහිළු නොලියනු	කිසිකල
පිරිසිදුව	හැම කල
තබනු පොත්පත් සියලු	දේපල
	(සිරිත් මල්දම)

ගල්ලෑලි පොත්පත්වල විහිළු තහළු නොලියන්න. ඒවා පිරිසිදුව තබා ගන්න.

මව්පියෝ

රවචලා

නොගනී කිසිත්

ඉල්ලා

මව්පියන්

වැදලා

ගනින්නීන් සඳහා යමක්

ඉල්ලා

(සිරිත් මල්දම)

මව්පියන් රවචා කිසිදෙයක් ඉල්ලා නොගන්න. මව්පියන් වැද සඳහා යමක් ඉල්ලා ගන්න.

දිග නිය පොතු

වැඩුණු

නිබුට හොඳ නෑ

කප්පනු

දත් පෙළ කුණු

බැඳුණු

පෙනෙයි කැන ලෙස හොඳින්

සෝදනු

(සිරිත් මල්දම)

දික් වූ නිය පොතු කපා ඉවත් කරනු. දත් මැද මුව සෝදා පිරිසිදුව විසීම ලස්සන ගෙන දේ.

හිස අවුල්

කරගෙන

කිලුටු වැරහැලි

ඇඳගෙන

පඹයෙකුගේ

විලසින

ඉදම හොඳ නෑ මූත

කරමින

(සිරිත් මල්දම)

හිස අවුල් කරගෙන ගඳ ගහන කිලිටි රෙදි ඇඳගෙන පඹයෙක් විලාසෙන් විකාර කර කර ඉඳීම හොඳ නැත.

අමා රසයට වැඩි රසයෙක් - නොමැත සුරන් බුදිනා
ඊටත් වැඩිය රසයෙකි - තමා දරුවන් ඇණු සුබොජුන්
 (ලෝකෝපකාරය)

දෙවියන් අනුභව කරන අමා රසයට වැඩි රසයෙන් නැත. තමාගේ දරුවන් ඇණු හොඳ ආනාරය ඊටත් වඩා රසවත් වේ.

ඉසුරෙන් පිරිහුණත් - සුදන තම ගුණය අඩු නොකරන්
බිඳුනත් රන් බඳුන - ඇති බර අගය අඩු නොවන මෙනි
 (ලෝකෝපකාරය)

යහපත් අය ධනයෙන් පිරිහී ගියත්, ගුණයෙන් නොපිරිහේ. රන් බඳුන බිඳී ගියත් එහි ඇති බර අගය අඩු නොවන්නාක් මෙනි.

දියෙහි ද මස් පියුම් - කොදාපුල් දුගඳ වන මෙන්
එක කුසෙහි උපනන් - සතන් ගුණ වෙන වෙනම පවතී
 (ලෝකෝපකාරය)

දියෙහි හට ගත් මසුන්ගේ ද පියුම්, කොඳ උපුල් යන මල්වල ද ගඳ හා සුවඳ ඇත්තාක් මෙන් එකම මව්කුස උපන් දරුවන්ගේ ද වෙනස ඇති වේ.

ඔවා දෙන පරහට - තමා සම්මතෙහි පිහිටා සිට
දුසිරිත දනන් දෙන - ඔවා වැදී දන කියන බණ වැනි
 (ලෝකෝපකාරය)

අවවාද දිය යුත්තේ තමා එම අවවාදයෙහි පිහිටා ය. තමන් දුසිරිතෙහි යෙදෙමින් අන්‍යයන්ට සුසිරිත් කීමට අවවාද දීම වැදි බණකි.

සී ගජ රන් රුවන් - නාලිය පුවක් සත් සත්
පත් යම් රටෙක සත් - ආදර කෙරෙත් නොමද සතුටින්
(ලෝකෝපකාරය)

සිංහ, ඇත්, රන්, මැණික්, බුලත්, ජත්‍ර, පුවක් යන සත යම් රටක වේ ද ඒ රට වැසියන් බොහෝ සතුටින් වාසය කරති.

පව් කළවුන්ගේ පණ - නො ඇසේය බව බවක් පාසා
පින් කළ සතන් - පණ මොක් දැක තිවේ කපුරු පහනෙව්
(ලෝකෝපකාරය)

පව් කළ අය නැවත නැවතත් උපදින්නේ ය. පින් කළ අය නිවන් දැක කපුරු පහනක් මෙන් නිවෙන්නේ ය.

නිරිඳුන්ගෙන් ඉසුරු
ලත් සත් නැසෙත් එම රඳුන්ගෙන්
දියෙන් ඉපදණු ලුණු
දියට පත් දිය වන විලස මෙන්
(ලෝකෝපකාරය)

රජුන්ගෙන් සම්පත් ලැබූ අය, එම රජුන්ගෙන්ම නැසෙති. දියෙන් සැදෙන ලුණු ඒ දියට එක්ව දිය වන්නාක් මෙහි.

සිත මිස කය නැති බඹ ලොව	සතරකි
සිත නැතිවම කය ඇති බඹ	තලයකි
මෙද සත පින් කොට උපදින	පෙදෙසකි
එහි උපතත් කුසලක් නොම	කල හැකි

(ලෝවැඩ සඟරාව)

ශරීරයක් නැතිව සිත පමණක් ඇති බුන්ම ලෝක සතරකි. එසේම සිරුර නැතිව සිත පමණක් ඇති බුන්ම ලෝක සතරක් වේ. මෙලොව සත්වයා භාවනා දී පිංකම් කොට උපදින තැන්ය. එහි උපන්නේ නම් චුවත් පින් කල නොහැක.

කලකිනි බුදු කෙනෙකුන්	උපදින්නේ
දුක කිනි මිනිසත් බව ලැබ	ගන්නේ
මෙදෙකිනි මෙසසර දුක් දුර	ලන්නේ
සුදුනෙහි කිම වීරිය	නොකරන්නේ

(ලෝවැඩ සඟරාව)

බොහොම කලාතුරකින් බුදු කෙනෙකු උපදින්නේ ය. මිනිසත් බව ලබන්නේ ද ඉතා දුෂ්කරතාවයකිනි. මේ සංසාර දුක දුරු කරන්නේ මේ කරුණු දෙකෙහි සත් පුරුෂයිනි, මේ ලැබූ අවස්ථාවේ වීරිය නොකරන්නේ මන්ද?

අදුරෙහි අස්ලොම විදිනට	දුරදී
විදුලිය පැහැ වැර දුනහොත්	වරදී
විදුලිය වන් මේ කය ලත්	තැනදී
සිදු නොකළොත් මතු සඟ මොක්	වරදී

(ලෝවැඩ සඟරාව)

අන්ධකාරයේ තිබෙන අශ්ව ලෝම ගසකට යම් දුනු ශිල්පයකු විදුලිය චලියෙන් විදීමට උත්සාහ කරන්නේ ද විදුලිය චලියෙන් විදීමට උත්සාහ කරන්නේ ද විදුලිය වැරදුනොත් ඉලක්කය යම් සේ වරදී ද චිසේම විදුලිය හා සමාන මේ මිනිස් කය ලබා ගත් අවස්ථාවේ කුසල් රැස් නොකළොත් ස්වර්ග මෝක්ෂ සැප වරදී.

අදමින් ජීවත් වෙනවා	විතරට
දැහැමින් මිය යනු සොඳුමයි	දහහට
මෙලෙසින් වදහල මුහු බණ	සිහිකොට
සැබවින් පින්කොට පැමිණෙව්	නිවහට

(ලෝවැඩ සඟරාව)

අධර්මයෙන් ජීවත් වනවාට වඩා ධාර්මිකව මිය යෑම සත්වයාට යහපත් වන්නේ ය. මේ ආකාරයෙන් දේශනා කරන ලද්දා වූ බුද්ධ ධර්මය මෙහෙති කොට පින් රැස් කොට නිර්වාණයට පැමිණෙන්න.

දුක්පත් සතෙක් මුහුදුන් වෙහ සිහ	පැහැදී
එක් දා ගැබක දිය බෙරලිය මලක්	පිදී
සක්විති සැපත් ඉන් පනි තිස් වරෙක	ලදී
දුක් නැත මෙ පුද කරනොත් අකුසලින්	මිදී

(ලෝවැඩ සඟරාව)

එක් දුප්පත් කෙනෙක් බුදුන් කෙරෙහි පැහැදුණු සිතින් එක්තරා දා ගැබකට දිය බෙරලිය මලක් පූජා කළේ ය. එම පිනෙන් සක්විති රජ සැප ආත්ම පන්සිය වාරයක් ලද්දේ ය. අකුසලයෙන් මිදී මල් පහන් පූජා කළහොත් දුක් නැති වේ.

**නන්දී හව පරික්ඛයා සඤ්ඤා විඤ්ඤාණ සංඛයා
වේදනං නිරෝධා උපසමා ඒවං ආවුසෝ ජානාමි
සත්තානං නිමොක්ඛං පාමොක්ඛං විචේකන්ති**

(සං.නි.නිමොක්ඛ සුත්ත)

අච්චත්ති, තෘෂ්ණාව මුල්කොට අති කර්ම භවය ක්ෂය කිරීමෙන් ද, සංඤා විඤ්ඤානයන් ගෙවාලීමෙන් ද, වේදනාවන් ගේ නිරෝධයෙන් හා සංසිදීමෙන් මම මෙසේ සත්වයන්ගේ නිමොක්ඛය ද, පාමොක්ඛය ද, විචේකය ද දකිමි.

**උපනීයති ජීවිතමප්පමායු
ජරපනීතස්ස න සන්ති තානා
ඒතං භයං මරණො පෙක්ඛමානො
ලෝකා මිසං පජහෙ සන්ති පෙක්ඛොති**

(සං.නි.උපනීයති සුත්ත)

ජීවිතය මරණය කරා පමුණුවනු ලැබේ. ආයුෂ ස්වල්පය ජරාව විසින් මරණය කරා පමුණුවන ලද්දහට (පිහිටවීමට) රක්ෂා ස්ථානයක් නැත. මේ ත්‍රිවිධ භය මරණයෙහිලා දක්නා නිවන පතන පුද්ගලයා ලෝකාමිෂය දුරුකරන්නේ ය.

**අවෙන්නිකාලා තරයන්ති රත්තියො
වයො ගුණා අනුප්‍රඛිඛං ජහන්ති
ඒවං භයං මරණො පෙක්ඛමානො
ලෝකාමිසං පජහෙ සන්තිපෙක්ඛාති**

(සං.නි. අවිචෙන්නි සුත්ත)

කාලයේ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු (පුරුෂයා) මරණය කරා පමුණුවති. වයෝරාශීහු අනුක්‍රමයෙන් පුරුෂයා හැර යත්, මේ බිය මරණයෙහිලා දන්නේ නිවන් පතනුයේ ලෝකාමිෂය දුරුකරන්නේ ය.

**මානං පහාය සුසමාහිතත්තෝ
සුවේතසෝ සබ්බධී විජ්ජමුත්තෝ
ඒකෝ අරඤ්ඤෙ විහරං අජ්ජමත්තෝ
ස මච්චුධෙස යස්ස තරෙය පාරන්ති.**

(සං.හි.නමානකාම සුත්ත)

මානස දුරලා මැනවින් චිකග වූ සිත් ඇති සියලු උපධීන්ගෙන් මිදුණු අප්‍රමාදීව හුදෙකලාව වනයෙහි වෙසෙන හෙතෙම සසර පරතෙරට පැමිණෙන්නේ ය.

**අතීතං නානුසෝචෙත්ති නජ්ජජජ්ජන්ති නාගතං
පච්චුජ්ජන්තේන යාපෙත්ති තේන වණ්ණෝ පසීදුති**

(සං.හි.අරඤ්ඤෙ සුත්ත)

ඉකුත් වූ දූෂ ගැන ශෝක නොකරයි. නොලත් දෙය නොපතයි. පචත්තා දෙයින් යැපෙත්. චීයින් ශරීර වර්ණය පහදී.

**නත්ථී පුත්ත සමං පෙමං - නත්ථී ගොසමිතිං ධනං
නත්ථී සුරියසමා ආභා - වුච්ඪී චේ පරමා සරාති**

(සං.හි.නත්ථී පුත්ත සුත්ත)

පුත්‍ර ප්‍රේමය හා සමාන ප්‍රේමයක් නැත. ගෝ ධනය හා සමාන ධනයක් නැත. හිරු හා සම වලියක් නැත. විල් මුහුදු පරම කොට ඇත්තාහ. මුහුදු හා සමාන විලක් නැත්තාහ.

**බාහුකං අධිකක්කඤ්ඤි ච ගයං සුන්දරිකාමපි
සරස්සතිං පයාගඤ්ඤිව අථෝ බාහුමහිං නදිං
නිච්චමපි බාලො පක්ඛන්තෝ කණ්හකම්මෝ න සුජ්ඣධති
කිං සුන්දරිකා කර්ස්සන්ති කිං පයෝගො කිං බාහුකානදී
වේරං කත තිබ්බිසං නරං නහිතං සොධයෙ පාපකම්මිතං**

(ම.නි.චත්ථපම සුත්ත)

බාහුකා නදියට ද අධිකක්ක නම් තීර්ථයට ද, ගයා තීර්ථයට ද, සුන්දරිකා නදියට ද, සරස්වතී නදියට ද, පයාග තීර්ථයට ද, බාහුමහී නදියට ද කළ පව් ඇති මෝඩ තැනැත්තා හිතර පිච්ඡියේ (නා ගත්) නමුත් අකුසල කර්ම ඇති හෙතෙම පිරිසිදු නොවෙයි. සුන්දරිකා නදිය කුමක් කරන්නේ ද ප්‍රයාග තීර්ථය කිම? බාහුකානදිය කිම? වෛර ඇත්තා වූ කළ රළුකම් ඇත්තා වූ පාපකර්මයෙන් යුක්ත වූ ඒ නුවන නැති මිනිසා පිරිසිදු නොකරෙත්.

**උන්නමෙ උදුකං වට්ඨං - යථා නින්නං පචන්තති
ඒව මේව ඉතෝ දින්නං - ජේනානං උපකප්පති**

(බු.නි.තිරෝකුඨ්ඨි සුත්ත)

යම් සේ උස් බිමක ඇති ජලය මිටි බිම කරා ගලා බසී ද ඒ පරිද්දෙන්ම මේ මිනිස් ලොවෙහි දී ඥාතීන් විසින් දුන් දානය මියගිය උදවිය (ජේත) උදෙසා ලැබේ.

- යථාචාරී වහා පුරා - පරිපූරණික සාගරං
- ඒව මේව ඉතෝ දින්නං - ජේතානං උපකප්පති

(බු.නි.තිරෝකුඩ්ඛ සුත්‍රය)

යම්සේ මහා නදී හු කුඩා ගං හෝ ඇළ දොළෙහි රැස්වන ජලය මහා සාගරය පුරණය කරන්නේ යම් සේ ද ඒ පරිද්දෙන්ම මිනිස් ලොව ඤාතීන් දෙන පින මිය ගිය අයට ලැබේ.

ජන කවි කිහිපයක.

කුකුලා නැති ගෙදර චිලිවෙනවා	නොදැනේ
නරකා නැති ගෙදර රැවෙනවා	නොදැනේ
බල්ලා නැති ගෙදර හොරු එනවා	නොදැනේ
අම්මා නැති ගෙදර පණ යනවා	නොදැනේ
උඩින් යන්න රන් තැටියක්	ලැබියන්
බිමින් යන්න මුතු කුඩියක්	ලැබියන්
තනිවම යන කලට පිරිවර	ලැබියන්
අපෙ අම්මා ජාතින් මට	ලැබියන්
නෙතට චිල තමයි කඳුලැලි	වැගිරීම
කයට බල තමයි රස ඇති කිරි	බීම
මරුට බල තමයි ලෙඩ දුක්	පැමිණීම
දුකට මුල තමයි වැදුම්චි	නැතිවීම

පෙම්මා සුරතල් කරමින් දෙනහේ කිරි	බොම්මා
වම්මා කඳුලැලි ඉස ඉස ඇවිදින් දැයි	අම්මා
අම්මා අපි නොදැක ඉතින් කෙලෙසක වා	වම්මා
සම්මා සම්බුදු වෙනදා හිවන් දකින්	අම්මා

බිම ඉරි තලාලයි බිම්මල්	පිපෙන්නේ
කඳ ඉරි තලාලයි කඳ රඹ	පිපෙන්නේ
දස මස පිරිලයි අම්මා	වදන්නේ
චිහෙවි අම්මාට ඇයි තොපි	බකින්නේ

දුර චිනකොට දුනුකෙයිසා මලක්	වගෙයි
ලග චිනකොට වැටකෙයිසා මලක්	වගෙයි
ගෙට චිනකොට ගෙයි ඇවිලෙන පහන	වගෙයි
මගෙ අම්මා මට මහනෙල් මලක්	වගෙයි

ඉන්නේ දුම්බරයි මහ කළු ගලක්	යට
කන්නේ කරවලයි රට හාලේ	බතට
බොන්නේ බොර දියයි පුරුවෙ කළ	පවට
යන්නේ කවදාද මවිපියො	දකින්නට

- නිමි -

කතු හිමි ගැන

රටේ අනාගත සංවර්ධනයට ඉවහල් වන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයත්, අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක දියුණුවත්, සාහිත්‍ය නිර්මාණකරණය විභවතා කොටගත් අනාගත පරපුරේ හැකියාවන් ඔප් නැංවීම සහ වළි දැක්වීමට වේදිකාවක් ගොඩ නැගීම වැනි බහු විධ පරමාර්ථ ඇතිව 2014 වසරේ පටන් මගේ

සංකල්පයකට අනුව ක්‍රියාත්මක පාසල් දරුවන් ගුණ්ථ කරණයට යොමු කරන ක්‍රියා මූලික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ මේ වන විට ලේඛක අංකුර හැට දහසකට වැඩි ප්‍රමාණයක් දේශීය සාහිත්‍ය කෙතේ රෝපණය කිරීමට ලැබීම අප ලැබූ භාග්‍යයකි. එම බීජ දැවලා වැඩෙන්නට අවැසි සරු පසක් සැකසීම සමාජ වගකීමයි. පාසලක් මුල් වීමෙන් අධ්‍යාපනයේ ඵලදායීතාව වෙනුවෙන් වසර ගණනාවක් අඛණ්ඩව පාසල්, කලාප, පළාත් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර තලය දක්වා ක්‍රියාත්මක කර ඇති මෑත ඉතිහාසයේ එකම ව්‍යාපෘතියයි.

මෙවර වී සඳහා පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලා ද සම්බන්ධ කර ගැනීම විශේෂත්වයකි. වයින් ද අප හිතවත් මධ්‍යම පළාත් පිරිවෙන් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය පූජ්‍ය කිරිඳිගල්ලේ ඤාණාරතන හිමියන් ද අපගේ කෙටි මතක් කිරීමෙන් ගුණ්ථයක් සම්පාදනයට එක් වීම අතිශය විශේෂත්වයකි.

උන් වහන්සේ කලින් ද ගුණ්ථ ගණනාවක් රචනා කර ඇති යතින්ද්‍රයන් වහන්සේ නමකි. උන්වහන්සේගේ මෙම “පුංචි හිතට දහම් සිතුවිලි” කෘතියට පසුවදනක් සැපයීමට ලැබීම ද මාගේ භාග්‍යයක් කොට සලකමි. දෙස් විදෙස් කීර්තියට පත් ආචාර්ය පූජ්‍ය කිරිඳිගල්ලේ ඤාණාරතන හිමියන්ට තවත් මෙවැනි අධ්‍යාපනික හා ජාතික ආගමික මෙහෙවරක් කිරීමට ශක්තිය ධෛර්යය ප්‍රාර්ථනා කරමි.

ව්‍යාපෘති නිර්මාතෘ සම්බන්ධීකාරක
සෙනෙවිරත්න මහලේකම්

Rs. 200/=